

נר משה

עניינים מתורת מרן רבנו הגדול הגאון רבי מאיר מאזוז זצוק"ל
מאת חתנו נאמן ביתו מורנו ראש הישיבה
הגאון הגדול הרב ליאור כהן שליט"א

"ברע" או "רבע"? השנינות של הילד הגאון שנהפכת ליסוד גדול לחיים

כשהמתפלל בבית הכנסת התבלבל בין סדר הקורבנות לפסוקי הפרשה, הילד שגדל להיות אחד מגדולי ישראל השיב לו בחיון ובמקוריות | הפרשה מזכירה לנו יסוד מפתח: הספינה אינה טובעת מהמים שמסביבה, אלא רק מאלו שנכנסים לתוכה | ערב בחירות: כיצד שמירה על יציבות פנימית, עין טובה ולב טוב בתוכנו הם אלו שיחוללו את השינוי האמיתי והמיוחל בעם ישראל?

המאור הגדול

חתנא דבי נשיאה מורנו
ראש הישיבה הגאון הגדול
הרב ליאור כהן שליט"א
ברעיון מוסרי לפרשת השבוע

שהשינוי צריך להתחיל בנו, ואחר כך במה שחוצה לנו. נזכור, המים שמטביעים את הספינה, זה לא המים שמסביב לה, אלא דוקא המים שנכנסים לתוכה.

יכול להיות מסביב יהום הסער, אבל כאשר אנחנו בתוכנו, בתוך כל אחד ואחד מאיתנו, אנחנו שומרים על יציבות, על עין טובה, על לב טוב, ובפרט בשבוע שלפנינו שיש את הבחירות... אז אנחנו צריכים לבחור כמצוות רבותינו. אבל לא נחשוב שהשינוי למדינה והשינוי לעם ישראל יבוא דוקא מאלה שנמצאים למעלה, לא! כל אחד ואחד, מהשינוי שמתחולל בתוכו — יתחולל השינוי בעם ישראל, בעזרת ה' לטובה ולברכה.

יהי רצון שנזכה שתמיד וגבר ישראל, כח הקדושה והאמונה יגבר, וארץ ישראל ועם ישראל יזכו לעשות נחת רוח לאבא שבשמים.

שבת שלום ומבורך!

שבת שלום אחים יקרים!

אנחנו נמצאים בשבת פרשת לך לך.

יש סיפור מעניין, מספרים אותו על הגאון

מולנא (יש שמספרים אותו על רבי יונתן אייבשיץ. טיבן של אגדות

כאלה שמתגלגלות מאחד לאחד), שבהיותו ילד נגש אליו איזה

מתפלל, אומר לו: "נו, תגיד לי, איך קוראים למלך סדום?"

אמר לו: "מלך סדום? ברע. כך כתוב בפסוק (י"ד, ב')."

אומר לו: "איך יכול להיות? אני עכשיו קראתי בסידור:

"מֶלֶךְ סְדוֹמִית רָבַע". אז כתוב רבע, אתה אומר לי ברע?!"

(וזה בקריאה של האשכנזים: "מלח" כמו מלך, אז "מלך

סדומית רבע"...). חייך הילד הפקח ואמר לו: "נו, בודאי!

לאחר שנהפכה סדום, נתהפך גם שמו. הוא היה ברע, נהיה רבע.

נתהפך השם שלו... והמתפלל נחה דעתו.

אבל יש כאן לימוד גדול: כאשר רוצים לחולל שינוי, צריכים לדעת

חנוד לנער
תשובות בחינוך שהשיב מרן רבנו הגדול
הגאון רבי מאיר מאזוז זצוק"ל בכתב ידו

הכתה.

שאלה: האם ללמד את הילדים

שנים מקרא ואחד תרגום ביום ששי?

ואם כן מאיזו כתה?

תשובה: מכתה שמתחילים ללמוד גמרא. אנו נהגנו בתונס מגיל 8.

ואחר שנים מקרא ואחד תרגום הרב זצ"ל היה מספר חידושים

ופרפראות על הפרשה כרבע שעה.

שאלה: האם צריך לעשות פעם בשבוע את אחד השיעורים

'תיקון קוראים' שנוכל לבחון את הילדים על חשבון אחד

השיעורים?

תשובה: זה שוה כל השיעורים שבעולם.

שאלה: האם צריך להעיר לילדים

שיש להם פאות ארוכות של ברסלב

או פאות שהם לא מסודרות?

תשובה: לא להעיר. ובכ"ז לסדר להם את הפאות שיהיה להם יופי ורח

שיקנאו בהם החילוניים.

שאלה: האם יותר כדאי שילד יסביר את ההלכה והשיעור

יתעכב יותר או עדיף שהמלמד יסביר ויספיק יותר הלכות ויש

חשש ג"כ שאם הילד יסביר, הילד ישתעממו או יבינו הסבר

מוטעה? ומאיזה כתה להתחיל בזה?

תשובה: חלק מההלכות כדי להרגילו, אם תמיד הילד יקשיב וישמע

אף פעם לא יצא ת"ח. הילד יסביר, והרב יעורר ענין והתענינות בכל

**העלון מוקדש
להצלחה בכל
העניינים:**

אורי לוזון בן רבקה, סיגלית לוזון בת אילנה, בן בנימין לוזון בן סיגלית, לינוי
לוזון בת אורלי, רועי לוזון בן סיגלית, רעות לוזון בת סיגלית, אביב צמח בן סיגל,
שיר צמח בת פנינה, אליענה צמח בת אביב ושיר, סיגל צמח בת גורגיה

לתגובות, הפצה, הנצחה או קבלת העלון, טלפון: 03-803-0080 | מייל: nm038030080@gmail.com
עורכים: הרב שמעון ס. והרב שמעון ו.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:34	19:15
ת"א:	18:36	19:12
חיפה:	18:34	19:10
ב"ש:	18:36	19:13

אור הנאמן

הלכות והנהגות מתורת מרן רבנו הגדול הגאון
רבי מאיר מאזוז זצוק"ל, מפי חתנו נאמן ביתו מורנו
ראש הישיבה הגאון הגדול הרב ליאור כהן שליט"א *

**תַּל פֶּסַל אֶקְרָתִי: מַעֲנִינִי וְדִינִי שְׁאֵלַת הַגְּשָׁמִים וְהִלּוּלַת
מֶרֶן פּוֹסֵק הַדּוֹר הַגָּאון רַבְנוּ עֹבְדִיָּה יוֹסֵף זְצוּק"ל**

השבוע היה לנו את הילולת מרן מאור ישראל רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, שכל הציבור הספרדי חייב לו את חייו הרוחניים. יהי רצון שיעמוד בתפילה על כלל ישראל, שיהיה לנו חיים של שלום, חיים של קדושה טהורה ויראת שמים.

שאלת גשמים - "אין מחזירין אותו"

במוצאי שבת שעברה התחלנו לומר "ברך עלינו" בארץ ישראל. הגמרא אומרת במסכת ברכות (דף כ"ט ע"א): "אמר רבי תנחום אמר רב אסי: טעה ולא אמר שאלה בברכת השנים" - לא ביקש "ותן טל ומטר לְבָרְכָהּ" - "אין מחזירין אותו".

בשונה ממי שטעה בימות החמה - בקיץ, ואמר את הנוסח של החורף, ששם יש בקשה על גשם, וגשם בזמן הזה זה סימן קללה. כאן רק חסרנו את הבקשה החשובה על גשם: אמרנו את הברכה בלי הבקשה על הגשם, ולכן יכול להשלים את זה ב"שומע תפלה". "אין מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה" - יכול להשלים את הבקשה "ותן טל ומטר לברכה" ב"שומע תפלה".

יש כאן כמה פרטים שצריך לזכור. נבאר אותם בצורה שתהיה לנו קלה, וכמובן, הדבר הכי קל זה להתפלל מתוך סידור ולזכור שלא לטעות. ככה לא נכנסים לשום ספק.

"לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ"

אם האדם התחיל "ברכנו" ונזכר באמצע הברכה - חוזר לתחילת הברכה, אלא אם כן הוא רק אמר את המילים "ברכנו ה' אלוהינו", אז לא יחזור על "ברך עלינו ה' אלוהינו" - הזכרת ה' אלוהינו - כדי לחסוך אמירת שם שמים לחנם, אלא ישלים "וברך עלינו את השנה הזאת". אבל אם נזכר בהמשך הברכה - חוזר לתחילת הברכה.

אם אמר "ברוך אתה ה'" ונזכר שם, אומר את המילים "לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ" - פסוק מתוך התהלים (ק"ט, י"ב), כדי שלא תהיה ברכתו לבטלה, שהרי היה צריך לומר "ברך עלינו" ואמר "ברכנו".

הריטב"א במסכת תענית בשם רבותינו הצרפתים מביא, שבכל דבר שחוזר בו מן הדין - כגון אדם ששכח "רצה והחליצנו" בשבת בברכת המזון, בסעודה ראשונה ושניה, מי ששכח חזור - הדין הוא שאם הוא נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'", לפני שאמר את מילת "בונה" של "בונה ירושלים", יאמר שם "למדני חקיך".

למרות שהוא מכניס פסוק מתהלים באמצע הברכה - מה זה שייך לברכה? מה זה שייך לתפילה? ! אבל כדי למנוע את האדם מברכה לבטלה, אז עדיף לעשות את ההפסק הזה: אומר "למדני חקיך" וחוזר ל"ברך עלינו".

חידוש הראב"ה

אם התחיל אדם לומר "מברך" או "מברך השנים" - הראב"ה במסכת תענית (סימן תתמ"ו) מלמד אותנו, ומקורו מתוך הגמרא במסכת ברכות (דף מ"ט ע"א), שאם אדם שכח "יעלה ויבוא" בברכת המזון, הוא יכול לומר אותה: אם נזכר לאחר שסיים את המילים "בונה ירושלים", קודם שהתחיל ולו מילה אחת מהברכה הרביעית, יכול לומר שם ברכה: "ברוך שנתן ראשי חדשים", או אם שכח "רצה והחליצנו" - "שבתות למנוחה" וכו'.

זאת אומרת, לומדים מכאן שכל עוד לא התחיל בברכה הבאה הוא עדיין כאילו נמצא בברכה הקודמת, ולכן הוא יכול להשלים שם, ומה שיאמר בין

הברכות נחשב כאילו אמר בברכה הקודמת.

אומר לנו הראב"ה (הובא בטור סי' קי"ד): אם כך, נוכל להזכיר מיד אחרי שסיים "מברך השנים": יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה", ואז נחשב כאילו אמר את זה בברכת השנים.

אמנם דבר זה נתון למחלוקת האחרונים: הרב "משנה ברורה" סובר שימשיך עד ל"שמע קולנו" ושם יזכיר, כיון שהתקנה הזאת היא תקנה מן הגמרא: הגמרא אומרת "אין מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה בשומע תפלה".

אבל יש "ברכי יוסף" (סי' תכ"ב), שם הוא עוסק בדיני "יעלה ויבוא". כשאדם מסופק אם הוא אמר או לא אמר, תופסים להלכה שחזור - שכשיש ספק תולים לומר שאת מה שהוא רגיל הוא מזכיר.

אומר מרן החיד"א: מה הדין אם אדם בטוח שכשהוא אמר את המילים "רצה ה' אלוהינו" - זאת אומרת, הוא התחיל את הברכה, והוא ידע: שהוא צריך לומר "יעלה ויבוא" - אבל לאחר מכן הוא לא בטוח שהוא אמר. אבל מצד שני, בברכה זה בסך הכל כמה שניות לפני כן אני זכרתי שצריך לומר! אומר מרן החיד"א: אע"פ שזה כמה שניות לפני כן אני זכרתי שצריך לומר! להתהפך! לכן נחשב כאילו לא אמר, ותחזור. ואם הוא סיים את התפילה - חוזר על כל התפילה ואומר תפילה מחדש, למרות שכמה שניות לפני כן הוא זכר.

אנחנו רואים שכל כך הרבה מחשבות יכולות להטריד את האדם, ולכן הכריע מרן זצוק"ל בספרו "בית נאמן" (ח"א סי' י"ז), שלא יסמוך אדם על זה שהוא יזכיר ב"שמע קולנו": אם בתוך אותה ברכה אנחנו תולים שאדם שכח - נסמוך עליו שימשיך? ! ואחר כך, אם עבר את "שמע קולנו", אז חוזר ומברך ברכות לבטלה!

למרות שדברי הראב"ה הם נתונים למחלוקת, אבל מרן פסק אותם (בשו"ע סי' קי"ד ס"ו, וקי"ז ס"ה), ולכן משתמשים בדעה זאת כדי לחסוך לנו ברכות לבטלה.

אחר "תקע" - ב"שומע תפלה"

כל זה כאשר לא התחיל "תקע בשופר". אבל אם התחיל "תקע" - ממשיך עד ברכת "שומע תפלה", וב"שומע תפלה" אומר "ותן טל ומטר לברכה, כי אתה שומע תפילת כל פה".

ואותו סדר של הלכות שבברכת "ברך עלינו" - גם כן כאן: אמר "ברוך אתה ה'" - אומר "למדני חקיך". אמר "שומע" או "שומע תפילה" - יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה" - לפני שהתחיל "רצה", כך מפורש במרן (סי' קי"ז ס"ה). התחיל "רצה" - חוזר ל"ברך עלינו". סיים את התפילה - חוזר לראש התפילה.

ספק אם הזכיר

הדין הזה גם בספק. אם אדם מסופק האם הזכיר או לא הזכיר - הירושלמי (תענית פ"א ה"א) אומר: "התפלל ואינו יודע מה הזכיר - אמר רבי יוחנן: עד שלשים יום, מה שהוא למוד הוא מזכיר". שלשים יום הראשונים - שגרת הלשון נשארת. "מכאן והילך" - לאחר שלשים יום - "מה שהוא צריך הוא מזכיר".

הטור מביא (סי' קי"ד) בשם מהר"ם מרוטנבורג, וכך מובא ב"בית יוסף" גם בדעת הסמ"ק, שאם אדם חוזר תשעים פעם - משנן תשעים פעם "רופא חולי עמו ישראל, ברך עלינו", וכן על זה הדרך - נחשב כאילו עברו שלושים יום, שהרי בשלשים יום יש תשעים תפילות. אז יצא בזה ידי חובתו, ונחשב כאילו הוא נמצא לאחר שלושים יום, ומה שהוא צריך הוא מזכיר. אמנם רבנו פרץ חולק עליו, אבל הדברים האלה נפסקו להלכה.

"בוא נגיד ביחד עכשיו!"

מרן זצוק"ל היה מקפיד מאד בבית הכנסת עם התלמידים, לומר יחד איתם את התשעים פעם, או לפי דעת ה"חתם סופר". מאה ואחת פעם. היה יושב ואומר יחד עם הציבור, כדי לחסוך ברכות לבטלה, יחד עם תלמידי הישיבה: "בוא נגיד ביחד עכשיו!" כמה יראת הדין הייתה בליבו, כדי להחזיר את זה,

לשנן מאה ואחת פעמים "רופא חולי עמו ישראל, ברך עלינו".

וכפי שנראה עוד מדברי מרן זצ"ל בעניינים אלו:

שכח לומר "ברך עלינו"

מי ששכח או נסתפק במשך שלשים יום משבעה בחשון עד ז' בכסלו, אם אמר "ברכנו" או "ברך עלינו", כמה וכמה דינים יש בזה. וזה לא כמו משיב הרוח ומוריד הגשם, שאם אמר מוריד הטל יצא ידי חובה, אלא כאן זה מעכב כי צריכים לבקש על הגשם. לכן אם נזכרת באמצע הברכה, תחזור מהתחלה ותאמר "ברך עלינו ה' אלקינו" וכו'. (אבל אם אמר רק "ברכנו ה' אלקינו" ונזכר מיד שצריך לומר ברך עלינו, לא יחזור לומר "ברך עלינו ה' אלקינו" שנמצא מזכיר שם שמים שנית לבטלה, אלא יסיים "בכל מעשה ידינו וברך עלינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה" וכו'). ואם הגעת לברוך אתה ה', אל תמשיך מברך השנים, אלא תסיים "למדני חקך", ותחזור לתחלת הברכה! ואם כבר סיימת ברוך אתה ה' מברך השנים, אז לפני שתאמר תקע בשופר תאמר שם "ותן טל ומטר לברכה". ואם כבר אמרת תקע, תמשיך עד שמע קולנו ותאמר חננו ועננו ושמע תפלתנו, ותוסיף שם "ותן טל ומטר לברכה". ואם אמרת ברוך אתה ה', ועוד לא אמרת שומע תפלה, תתקן שם ותגיד "למדני חקך", ותחזור לשמע קולנו. ואם סיימת שומע תפלה ועוד לא אמרת רצה, תאמר שם "ותן טל ומטר לברכה". ואם אמרת רצה, עליך לחזור לברך עלינו. ואם הגעת לעושה שלום, כל התפלה הלכה לאיבוד, וצריך לחזור מההתחלה. (וע"ע בשו"ת בית נאמן ח"א חאו"ח סימן י"ז). וזה לא פשוט לחזור את כל התפלה כולה, כמה ברכות לבטלה תשים על הכתפים שלך?!

עצה טובה שלא לשכוח את זה

לכן מרן (סימן קי"ד ס"ט) כתב עצה טובה בזה, שבלייל שבעה בחשון (או מתי שירצה) כדי שלא יהיה לו ספק אם אמר או לא אמר, יחזור תשעים פעם שש מלים "רופא חולי עמו ישראל - ברך עלינו" (ולא יאמר "ברוך אתה ה'" ולא ימשיך "ה' אלקינו", כי זו הזכרת השם לבטלה). וככה לא יהיה לו ספק אם אמר ברך עלינו. והחתם סופר (ח"א חאו"ח סי' כ') כותב שצריך לחזור מאה ואחת פעמים על זה. מה החשבון הזה? הגמרא (חגיגה ט' ע"ב) אומרת כשאדם חוזר מאה ואחת זה סגולה לזכרון. והרב כלי יקר² (דברים ד', ט') כותב שפועל שכ"ח זה בגימטריא שלוש מאות עשרים ושמונה, וכשאדם משנן דבר פעם אחת הוריד אחד משכ"ח ונעשה שכ"ז, חזר עוד פעם אחת נעשה שכ"ו, חזר עוד פעם אחת נעשה שכ"ה, ואם חזר על אותו דבר מאה ואחת פעמים, ישאר מאתיים עשרים ושבע, בגימטריא "זכר" בדיוק. מהשכח נעשה זכר, וזו סגולה לזכרון. ויש אומרים שגם זה לא מספיק.

ברך עלינו בג'רבא ובכל העולם

בכל העולם כולו אומרים "ברך עלינו" ששים יום אחרי התקופה (אמנם התקופה נשתכחה היום, אבל יש תאריך בלועזי חמשה או ששה בדצמבר)³ ואילו אי ג'רבא יוצאת מן הכלל ונוהגים לומר כמו ארץ ישראל. פעם חכם מרוקאי רבי מסעוד רואח ע"ה בא לג'רבא, ושאל אותם: למה אתם אומרים עכשיו ברך עלינו? בכל העולם אומרים עוד חודשיים. אמרו לו: "אנחנו שקיפת ארץ ישראל", כלומר אי ג'רבא הוא הפרוזדור של ארץ ישראל. אמר להם: השתגעתם?! מה קרה לכם? הלך לרבנים שם ואמר להם: למה אתם משגעים את הצבור שלכם? אמרו לו: אל תכעס, זו דעת רבי יהודה בגיטין.

התפלא: וכי רבי יהודה היה בג'רבא?! אמרו לו: הוא לא היה בג'רבא, אבל כתוב בפסוק בפרשת מסעי "וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול" (במדבר ל"ד, ו'), מה זה וגבול? צריך לכתוב "הים הגדול גבול", שהים התיכון הוא הגבול המערבי של א"י. אלא הגמרא (גיטין דף ח' ע"א) אומרת בשם רבי יהודה, שכל הנסין שבים מול ארץ ישראל נחשבים כארץ ישראל. מה זה הנסין? האיים. שכל אי שנמצא מול ארץ ישראל גם הוא בכלל ארץ ישראל.⁴ והרי ג'רבא נמצאת מול ארץ ישראל. נמצא שלדעת רבי יהודה ג'רבא נחשבת כמו ארץ ישראל. אבל אין הלכה כמו רבי יהודה (עין הרמב"ם פ"א מהלכות תרומות ה"ז), ומה התירוץ הזה?! אלא התירוץ האמיתי שעוד בזמן הגאונים היו מדינות שצריכות לגשם כמו ארץ ישראל (לא כמו בבל שעשירה בגשם), ולכן באפריקה כולה היו נוהגים כמו ג'רבא, והיו שואלים גשם כמו ארץ ישראל. ככה מובא בספר המועדים בהלכה (עמ' קנ"א) בשם הלכות גדולות של הגאונים (מהדורת הידלסהיימר עמ' קע"ה). אח"כ כולם שכחו את זה, ורק ג'רבא נשארה לפליטה שאומרים "ברך עלינו" כמו ארץ ישראל.⁵ ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

"הרב עובדיה, תן לי ברכה!"

השבוע היה לנו גם את הילולת מרן מאור ישראל רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל. הקשר והחיבור שהיה בין שני מאורי הדורות הללו - שעות רבות לא יספקו. אבל אני רוצה לספר מעשה קצר שהיה לנגד עינינו. בכ"ה בסיון תש"ס, הרבנית, אשת חבר למרן ראש הישיבה, הייתה מאושפזת בתל השומר, ומרן מאור ישראל הגיע לבקר אותה. הוא רק נכנס לחדר, והתחיל לומר פרק תהלים. עיניו זלגו דמעות ממש - ראו כמה כאב לו, כמה הוא הרגיש את מרן ראש הישיבה. סיים. אנחנו יוצאים - קבוצה, מלווה אותו. ויש לובי בכניסה למחלקה - יש ספסלים, יושבים שם אנשים. כולנו ניגשים אל המעלית, לוחצים ומחכים כמה שניות כדי שהמעלית תגיע. פתאום איזה יהודי צועק מהספסלים: "הרב עובדיה, תן לי ברכה!"

אף אחד לא סובב את הראש. ככה מדברים?! רק אחד הסתובב - מרן בעצמו! מרן מאור ישראל מסתובב ומתחיל ללכת, וכל הקבוצה אחריו. ניגש אליו - הבן אדם אפילו לא קם אליו! והוא ניגש, בירך אותו, נתן לו את הצ'פחות המפורסמות, הסתובב וחזר.

האמת, שכאן סיפורנו יכול להסתיים. המופת הגדול הזה, הענוה, הפשטות הזאת - ללכת לאיזה אדם שלא הואיל בטובו אפילו לקום, וגם כשהוא רואה שהרב מגיע אליו - הוא לא טורח לרוץ אליו. צועק לו: "הרב עובדיה, תן לי ברכה!" איזו אהבת ישראל יוקדת שהייתה בליבו!

"ישן כמו תינוק"

אבל עוד מעבר לזה: למחרת מגיעה אשתו לאבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוק"ל ואומרת לו: "מה עשיתם לבעלי?!" הוא היה קצין בכיר בצה"ל, והוא הלום קרב. כבר חודשיים הוא לא מצליח לישון בלילה, מתעורר מסיטוים. הלילה הזה הוא ישן כמו תינוק!"

יהי רצון שיעמוד בתפילה על כלל ישראל, שיתקיים בנו "וְגָבַר יִשְׂרָאֵל" (שמות י"ז, י"א), ברוחניות ובגשמיות, בכל מכל כל, אמן ואמן.

³ לפני מאה חמשים שנה היה כלל בג'רבא "אבג"ד", ראשי תיבות אומרים ברך ג' דצמבר, כלומר אומרים ברך עלינו בשלשה דצמבר בערב (שמעתי את זה מסבא). ואח"כ נשתנה הדבר לארבעה דצמבר (בערב) ופעמים חמשה בדצמבר (וע"ע בספר סלת נקיה פרק י"ג). ואילו התקופה בכל שנה אפשר לבדוק את זה.

⁴ פעם משהו אמר לי: "הנס הגדול קפריסין". אמרתי לו: איזה נס? אמר לי: הנס פירושו האי, אתה לא יודע שהנסין של הגמרא פירושו איים?!

⁵ ולא די בזה אלא שבאותו היום לא אומרים תחנון, כי הם זכו למזג אויר כמו ארץ ישראל. ובאמת חוקרים כתבו שמזג האויר בג'רבא בדיוק כמו מזג האויר של באר שבע (ולכן רוב יהודי ג'רבא גרים בבאר שבע ובדרום, כי גם האי ג'רבא זה בדרום).

¹ הרב פיינשטיין (אגרות משה ח"ד חאו"ח סימן צ"ג) נסתפק אם מותר לומר למדני חקך באמצע תפלת העמידה או שזה הפסק. הרב עובדיה (שו"ת יחיה דעת ח"ה סוף סימן מ"ט בהערה) מביא אותו, וכותב שהריטב"א (תחילת מסכת תענית) כתב בשם חכמי צרפת, שאפשר לומר למדני חקך ובלבד שלא יאמר ברכה לבטלה. "למדני חקך" שלא אטעה עוד פעם.

² הוא חכם גדול, רבי שלמה אפרים לונטשיץ, תלמידו של מהר"ל מפראג, ומחבר ספר כלי יקר ועוללות אפרים. מהר"ל מפראג היה גאון מיוחד במינו. הוא למד פשט, וכתב פירושים על רש"י "גור אריה" נחמדים מאד. ויש לו תלמידים מיוחדים, הלבוש ותוספות יום טוב ורבי שלמה אפרים לונטשיץ. ויש לו תלמיד שהיה בקי בכל החכמות, רבי דוד גנון, מחבר ספר נחמד ונעים על אסטרנומיה וצמח דוד על היסטוריה (גם היסטוריה של אומות העולם, והיה בקי בכל).

פנינה מהפרשה

הרב מיכאל סעדיה שליט"א מנהל ת"ת 'אור המאיר'

ברית בין הבתרים

אברהם אבינו נצטווה לבתר ולחלק פרים, אלים ושעירים. ופרש"י (ד"ה ויבחר אותם) שכן דרך כורתי ברית לחלק בהמה ולעבור בין בתריה. ע"כ. הדבר צריך ביאור: הרי כריתת ברית היא חיבור בין שני שותפים. לכאורה במקום לבתר בהמה לשניים, היה צריך לחבר בין שני החלקים. רבותינו הסבירו שהמטרה של כריתת ברית היא שכל אחד ידע שמרגע השותפות, כל אחד אינו שלם בלי השני. שכשם שכאשר עוברים השותפים בין הבתרים, הם רואים חצי בצד אחד וחצי בצד שני, כך כל אחד

היום בחינוך

הרה"ג הרב יורם חדאד שליט"א משגיח בישיבת 'כסא רחמים'

חשיבות ההשקעה והכוונת הילד בשנותיו הראשונות

כדי להתגבר על הבעיה שיש לנו ההורים נגד מעשיו של ילד מופרע עלינו להקפיד על הנקודות הבאות: א. עלינו לזכור בצורה תדירה, שהילד הוא אורח זמני, שהרי עוד כמה שנים הוא לא יהיה אורח קבע בביתנו, הוא יבנה בית משלו. ובזכרנו זאת, יקל עלינו להתאזר בסבלנות, וממילא להשקיע את מיטב כוחותינו בילד, בצורה חיובית. ב. זמן החינוך הטוב ביותר מוגבל לגיל הצעיר ביותר, וככל שהילד יגדל – דעותיו תהיינה יותר מגבשות, וכמובן שסוג דעותיו

לרגל יומא דהילולא: מורנו ראש הישיבה שליט"א מסר השבוע שיעור כללי מיוחד בהיכל הישיבה הגדולה, בתורתו של מרן פוסק הדור רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל.

בתלמוד תורה 'אור המאיר' התקיים השבוע 'יום מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל'. במהלך היום נערך חידון נושא פרסים בתורתו של מרן זצ"ל, סיפורים על מרן וכן הדלקת נרות לזכרו ולעילוי נשמתו. זיע"א.

מורנו ראש הישיבה שליט"א השתתף השבוע במעמד עליה לתורה לבנו של ידיד המוסדות מר אפרים פתיה הי"ו. במהלך האירוע המרגש נכתבו אותיות בספר תורה מיוחד שנכתב לכבוד החתן והשמחה. יהי רצון שיזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים, אמן.

העלון בחסות:

רחוב המעגל 1 רמת גן
טלפון: 050-3331043

מעוניין להיות שותף בזיכוי הרבים? קח חלק בהפצה ובהחזקת העלון!

לפרטים ותרומות: 055-9887266

שבת קודש

הלכה ופרשת שבוע -
בשעה 16:15,
בית הכנסת 'סיני',
רחוב שדרות רמז 10
בני ברק.

יום שלישי

ספר 'אורחות צדיקים',
חובת האדם בעולמו, תיקון
המידות והדרכה ישרה -
בשעה 20:00, בית משפחת
צמח, רחוב נתן 16 קומה 2,
רמת גן.

יום שני

ספר 'חובות הלבבות',
שער הביטחון -
בשעה 20:00,
בית הכנסת 'היכל משה',
מגדל משה אביב, רחוב
ז'בוטינסקי 7 רמת גן.

יום ראשון

גמרא - בשעה 18:00, בית
הכנסת 'היכל משה', מגדל משה
אביב, רחוב ז'בוטינסקי 7 רמת גן.
השיעור השבועי 'אור הנאמן' -
בשעה 20:30, רדיו 'קול ברמה'.
ניתן להאזין בתדרים: 105.7, 104.3, 92.1

שיעוריו
הקבועים
של מורנו
ראש
הישיבה
שליט"א: